

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. DĄBROWA GÓRNICZA
W I PÓŁROCZU 2008 ROKU**

**POWIATOWY RAPORT PÓŁROCZNY
I/P/2008**

Dąbrowa Górnicza, wrzesień 2008

SPIS TREŚCI

	strona
Wstęp	4
I. Założenia ogólne do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	5
II. Analiza i diagnoza	10
1. Bezrobocie i oferty pracy	10
2. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	15
4. Podsumowanie i wnioski.....	20

Załączniki

Załącznik nr 1. T-I/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza.

Stan w końcu I półrocza 2008 roku.

Załącznik nr 2. T-I/P-1a. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie m.

Dąbrowa Górnicza. Stan w końcu I półrocza 2008 roku.

Załącznik nr 3. T-I/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza

w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 4. T-I/P-2a. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie

m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 5. T-I/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie m. Dąbrowa Górnicza

w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 6. T-I/P-3a. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w powiecie m. Dąbrowa

Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 7. T-I/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Dąbrowa Górnicza

w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 8. T-I/P-5. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych powiecie m. Dąbrowa

Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 9. T-I/P-6. Ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych powiecie m. Dąbrowa

Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 10. T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie powiecie

m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 11. T-I/P-8. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie

m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 12. T-I/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 13. T-I/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku.

Załącznik nr 14. T-I/P-10. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Załącznik nr 15. T-I/P-11. Ranking zawodów* zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Dąbrowa Górnicza w I półroczu 2008 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

WSTĘP

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w artykule 8.1. mówi, iż do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (pkt 3). Natomiast w artykule 9.1. jest mowa o zadaniach samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Należy do nich m.in.: opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia (pkt 9).

Opierając się na powyższych zapisach ustawy oraz systemie statystyczno-sprawozdawczym z rynku pracy (sprawozdania: MPiPS-01, MPiPS-02, MPiPS-04, MPiPS-05 i MPiPS-06) wprowadzono „do praktyki działania powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy oraz szkół ponadgimnazjalnych jednolitej metody, służącej bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, o nazwie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”¹.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

¹ „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003

Niniejszy raport składa się z dwóch części. W części I omówione są ogólne założenia monitoringu oraz metodologia badań. **Część II - diagnostyczna**, obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2008 roku, opracowaną w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01.

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE DO MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH²

Prezentowana w opracowaniu metoda wykorzystuje istniejące w tym zakresie dotychczasowe doświadczenia w kraju, w tym w szczególności:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu,
- **Międzygminnego Ośrodka Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic (eksperyment gliwicki),³**
- projekt prof. M. Kabaja opublikowany w książce pt. „Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu” (Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1997),
- Krajowego Urzędu Pracy w zakresie pilotażowego wdrożenia monitoringu zawodów w wybranych województwach,
- Międzyresortowego Zespołu do Prognozowania Popytu na Pracę, działającego przy Rządowym Centrum Studiów Strategicznych, w zakresie analizy dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju⁴.

Jednocześnie przy opracowaniu zasad organizacji i funkcjonowania systemu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto założenie o maksymalnym wykorzystaniu informacji zbieranych w ramach obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy.

Podstawowe definicje

- ***monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych***, to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie

² Rozdział ten został opracowany na podstawie „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, przesłanych wszystkim urzędem pracy przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2005

³A. Kasperek „Kształcenie a rynek pracy w Zabrzu w latach 1994-97. Analiza i monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej Gliwic, Zabrze, Knuruwa i Pyskowic, Gliwice 1999

⁴ Szerzej: B. Łukaszewicz *Analiza dorobku metodologicznego oraz efektywności praktycznej monitoringu rynku pracy według zawodów, stosowanego w różnych ośrodkach w kraju*; Studia i materiały Tom IX, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa 2002

ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

- **zawód deficytowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód nadwyżkowy**, to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- **zawód wykazujący równowagę (zrównoważony)**, to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

Źródła informacji monitoringu

Podstawowymi źródłami informacji do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane zgromadzone w powiatowych urzędach pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz informacje oparte na badaniach sondażowych w zakładach pracy dotyczących obecnego stanu zatrudnienia oraz przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników według zawodów w ciągu najbliższego roku, jak również informacje oparte na badaniach sondażowych w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie przewidywanej liczby absolwentów według zawodów w danym roku szkolnym.

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA METODYCZNE DO OPRACOWANIA PÓLROCZNEGO RAPORTU POWIATOWEGO (RAPORT – I/P)

Źródła informacji

Źródłem informacji do opracowania RAPORTU – I/P/2008 są:

- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2008 roku*”
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2008 roku*”.
- Analiza oparta jest na wygenerowanych na podstawie powyższych dokumentów tabelach.

Mierniki stosowane do monitoringu

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w zawodzie k** (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym roku,
 przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{12} \quad (2)$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{12} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k} \quad \text{dla } \bar{O}_I^k \neq 0 \text{ i } \bar{B}_I^k \neq 0 \quad (4)$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Ponadto:

- zawody, które pojawiły się w statystykach, dla których $\bar{O}_I^k = 0$ i $\bar{B}_I^k = 0$, zostały zakwalifikowane do zawodów wykazujących równowagę,
- w przypadku, jeżeli wskaźnik intensywności jest równy 0 lub MAX tzn. liczba bezrobotnych albo liczba ofert pracy jest równa 0, to dla określenia, czy zawód jest deficytowy lub nadwyżkowy bierze się pod uwagę średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej (\bar{N}_I^k), tzn. dla:

- $\bar{N}_I^k > 1$, zawód jest nadwyżkowy,
- $\bar{N}_I^k < -1$, zawód jest deficytowy,
- $-1 \leq \bar{N}_I^k \leq 1$, zawód jest zrównoważony

3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k** ($W_{s,I}^k$)

$$W_{s,I}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_I^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w roku, będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{12} \quad (6)$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w danym roku oraz

\overline{PB}_I^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

4) *Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k* ($W_{d,I}^k$)

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu na koniec danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu na koniec danego roku.

5) *Prognozowany wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k* ($D_{n,t+1}^k$)

$$D_{n,t+1}^k = \frac{Z_{t+1}}{P_{t+1}} \quad (9)$$

gdzie:

Z_{t+1} - przewidywane przyjęcia do pracy w powiecie w roku t+1

P_{t+1} - przewidywana podaż zasobów pracy w powiecie w roku t+1

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$D_{n,t+1}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq D_{n,t+1}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$D_{n,t+1}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Przyjęto następujące założenia dotyczące podziału zawodów według wykształcenia:

- wykształcenie wyższe - grupy wielkie 1 i 2,
- wykształcenie średnie - grupy wielkie 3, 4 i 5,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe - grupy wielkie 6,7,8 i 9

Przyjęto również, że określenie „absolwent” odnosi się do osób, które ukończyły naukę, nie później niż 12 miesięcy temu.

II. ANALIZA I DIAGNOZA

1. BEZROBOCIE I OFERTY PRACY

W Dąbrowie Górniczej na koniec czerwca 2008 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 5326 (spadek o 1580 osób w porównaniu z końcem 2007 roku), z czego nieco ponad 61% stanowiły kobiety (minimalny wzrost w porównaniu z końcem 2007 roku). Spadł odsetek osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w rejestrze urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat). Stanowiły one blisko 57,5% ogółu bezrobotnych (wcześniej 63%). Prawie 67% osób tej grupy to kobiety.

Tabela 1. Struktura bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2008 roku.

	ogółem	w tym				
		kobiety	absolwenci		Długotrwale bezrobotni	
			razem	kobiety	razem	kobiety
liczba bezrobotnych	5326	3272	171	109	3060	2047
odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych	100%	61,4%	3,2%	2,05%	57,4%	38,4%
odsetek kobiet w stosunku do danej grupy bezrobotnych	100%	61,4%	100%	63,7%	100%	66,9%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 2. Ranking i struktura zawodów według liczby bezrobotnych w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2008 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-razem	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy-kobiety
1	000000	Bez zawodu	1310	828	83	57	201	127
2	522107	Sprzedawca	327	312	4	3	138	134
3	722204	Ślusarz	198	7	0	0	50	5
4	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	136	126	0	0	38	36
5	311502	Technik mechanik	132	24	3	0	20	6
6	512201	Kucharz	113	98	1	0	34	33
7	743304	Krawiec	99	98	0	0	27	27
8	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	95	60	0	0	54	36
9	913207	Sprzątaczką	85	85	0	0	42	42
10	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	78	74	1	1	27	27
11	241102	Ekonomista	76	66	2	2	14	13
12	712102	Murarz	59	0	0	0	14	0

13	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	54	49	3	1	11	11
14	724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	53	7	0	0	14	2
15	931301	Robotnik budowlany	53	3	0	0	20	3
16	741201	Cukiernik	49	39	0	0	13	12
17	413103	Magazynier	45	28	0	0	21	15
18	514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	44	44	0	0	11	11
19	311204	Technik budownictwa	42	18	0	0	9	5
20	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	41	39	1	1	23	22
21	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	40	37	1	1	7	6
22	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	40	6	0	0	5	1
23	244104	Pedagog	39	33	7	7	6	4
24	311302	Technik elektryk	38	6	0	0	5	1
25	522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	38	37	0	0	24	23
26	915202	Dozorca	38	34	0	0	23	21
27	512302	Kelner	37	31	1	1	15	15
28	714101	Malarz budowlany	37	6	0	0	15	5
29	311401	Technik elektronik	36	5	3	0	2	1
30	711101	Górnik eksploatacji podziemnej	35	0	0	0	4	0
Razem 30 zawodów* (%)			65,1%	67,2%	64,3%	67,9%	61,8%	64,7%

* procenty w odniesieniu do danej grupy bezrobotnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (24,6%), które nie legitymują się praktycznie żadnymi kwalifikacjami. Znaczny odsetek (6,14%) stanowią osoby o zawodzie „Sprzedawca - 522107”. Trzydzieści zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (przyjmując, że osoby bez zawodu tworzą na potrzeby statystyki grupę „bez zawodu”) generuje nieco ponad 65% zarejestrowanych bezrobotnych. Równocześnie w tych zawodach zarejestrowanych jest blisko 62% osób bezrobotnych, pozostających w rejestrze powyżej 12 miesięcy. Ten wysoki wskaźnik potwierdza również grupa kobiet z tej kategorii, która stanowi niecałe 65% ogółu zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych absolwentów w Dąbrowie Górniczej uszeregowana malejąco wg ich liczby na koniec I półrocza 2008 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych absolwentów	Odsetek absolwentów w stosunku do ogółu zarejestrowanych absolwentów
1	000000	Bez zawodu*	1310	83	48,54%
2	244104	Pedagog	39	7	4,09%
3	244105	Socjolog	16	5	2,92%
4	213903	Specjalista zastosowań informatyki	11	5	2,92%
5	522107	Sprzedawca	327	4	2,34%
6	311502	Technik mechanik	132	3	1,75%
7	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	54	3	1,75%
8	311401	Technik elektronik	36	3	1,75%
9	241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	33	3	1,75%
10	242904	Prawnik legislator	9	3	1,75%
Razem dla 10 zawodów					69,6%

* głównie absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych
źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tylko 3,2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). Absolwenci zarejestrowani są w 54 zawodach, ale tylko 10 z nich generuje 69,6% bezrobotnych w grupie. Uwidacznia się tutaj znacząca przewaga grupy absolwentów bez zawodu, czyli głównie absolwentów liceów ogólnokształcących lub profilowanych.

Tabela 4. Ranking zawodów* według wskaźnika długotrwałego bezrobocia w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2008 roku.

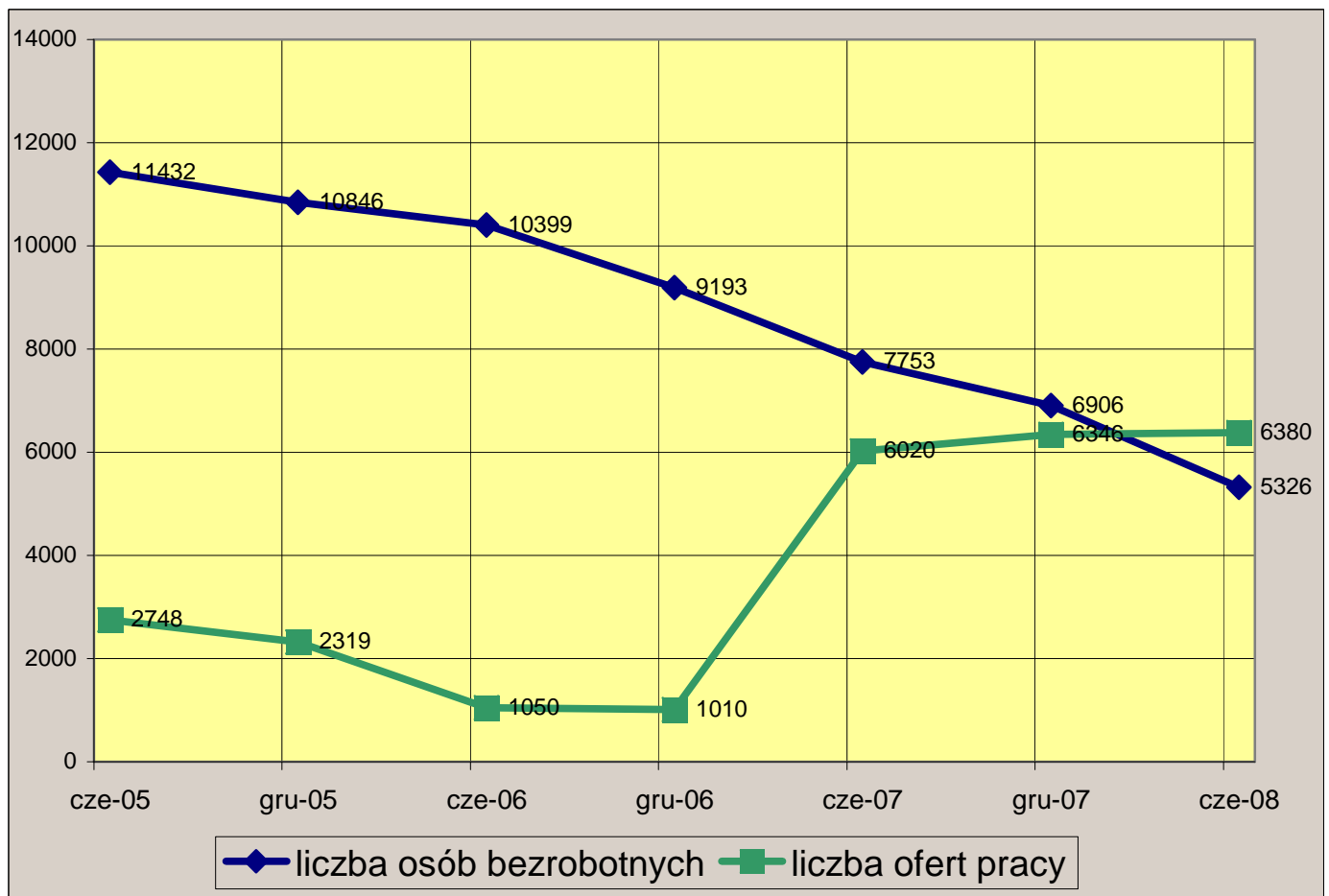
Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych		Odsetek bezrobotnych długotrwanie w stosunku do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 12 miesięcy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
		ogółem	długotrwanie		
913204	Pomoc kuchenna	12	8	0,56%	66,66%
522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	38	24	1,67%	63,16%
915202	Dozorca	38	23	1,6%	60,53%
932103	Pakowacz	10	6	0,42%	60%
512301	Bufetowy [barman]	12	7	0,49%	58,33%
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	95	54	3,76%	56,84%
412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	41	23	1,6%	56,1%
744304	Obuwnik przemysłowy	27	15	1,04%	55,55%
743604	Szwaczka	29	16	1,11%	55,17%
915204	Portier	11	6	0,42%	54,54%
.....					
000000	Bez zawodu	1310	201	14%	15,34%
.....					

321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	13	1	0,07%	7,69%
247901	Specjalista administracji publicznej	14	1	0,07%	7,14%
311401	Technik elektronik	36	2	0,14%	5,55%

* w rankingu umieszczono zawody, w których zarejestrowano co najmniej 10 osób bezrobotnych
źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spośród 506 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza 2008 roku, dla 83 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%. Ale aż 91,5% z nich to zawody, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 8,5% zawodów liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieści się pomiędzy 2 a 4 osobami.

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych i ofert pracy w okresie czerwiec 2005 – czerwiec 2008.

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Utrzymuje się spadek liczby bezrobotnych, oraz wzrost liczby zgłaszanych ofert pracy.

W I półroczu 2008 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowano 6380 ofert pracy. Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodu „Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 932190” (ponad 6% wszystkich zgłoszonych ofert). Chodzi tutaj przede wszystkim o stanowiska związane ze z obsługą linii produkcyjnych. Poszukiwany był również „Robotnik budowlany - 931301” (ponad 4% wszystkich ofert pracy).

*Tabela 5. Ranking i struktura zawodów według liczby ofert pracy w Dąbrowie Górniczej
w I półroczu 2008 roku.*

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert	Odsetek ofert w stosunku do ogółu ofert
1	932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	406	6,36%
2	931301	Robotnik budowlany	276	4,33%
3	413103	Magazynier	266	4,17%
4	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	213	3,34%
5	914103	Robotnik gospodarczy	201	3,15%
6	522107	Sprzedawca	178	2,79%
7	712102	Murarz	173	2,71%
8	421102	Kasjer handlowy	172	2,70%
9	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	152	2,38%
10	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	134	2,10%
11	913207	Sprzątaczką	131	2,05%
12	721401	Monter kadłubów okrętowych	120	1,88%
13	721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	115	1,80%
14	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	108	1,69%
15	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	93	1,46%
16	712204	Zbrojarz	87	1,36%
17	743604	Szwaczka	87	1,36%
18	724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	84	1,32%
19	341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	79	1,24%
20	832201	Kierowca autobusu	73	1,14%
21	932103	Pakowacz	73	1,14%
22	722204	Ślusarz	72	1,13%
23	341504	Telemarketer	70	1,10%
24	711101	Górnik eksploatacji podziemnej	70	1,10%
25	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	60	0,94%
26	712301	Cieśla	58	0,91%
27	712401	Brukarz	58	0,91%
28	832101	Kierowca samochodu osobowego	47	0,74%
29	713604	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	46	0,72%
30	811102	Operator koparek i zwałowarek	45	0,71%
Razem dla 30 zawodów				58,73%

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych z ogółu bezrobotnych była ostatnio zatrudniona w zakładach pracy należących do sekcji: „Działalność nie zidentyfikowana” – ponad 38%, „Przetwórstwo przemysłowe” – nieco ponad 18% oraz „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” – niewiele ponad 16%. Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2008 roku zgłoszono z zakładów pracy

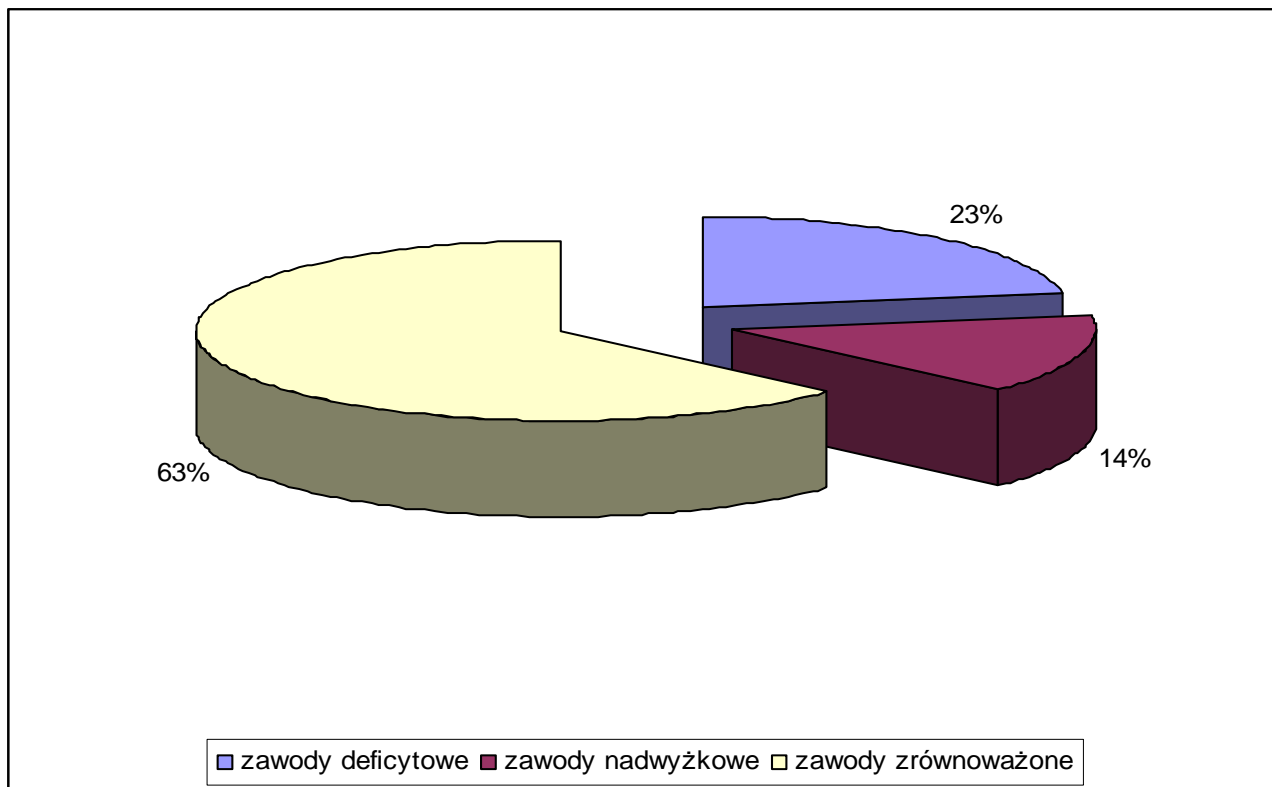
należących do sekcji „Budownictwo” – nieco ponad 20%, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”- 19,5% oraz „Przetwórstwo przemysłowe” – blisko 16%.

2. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Analizując dane dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy w I półroczu 2008 roku, zidentyfikowano 303 elementarne grupy zawodowe oraz 704 zawody/specjalności. W 72% (506) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 56% (393) zarejestrowano oferty pracy.

Spośród zidentyfikowanych zawodów wyodrębniono zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz wykazujące równowagę. Zawody wykazujące równowagę, nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowią 63% ogólnej liczby zawodów. W 72% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku zarejestrowanych bezrobotnych. 14% wszystkich zawodów stanowiły zawody nadwyżkowe. Zawody deficytowe stanowiły 23% wszystkich zawodów.

Wykres 2. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku.

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 6. Struktura zawodów – w tym deficytowych i nadwyżkowych – według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku.

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem*	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	22,7%	3%	4,2%
średnie	27,7%	6,3%	4,4%
zasadnicze zawodowe	49,5%	13,7%	5,3%
bez zawodu	0,1%	0%	0,1%
razem zawodów	100%	23%	14%
	704	160	99

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

60% zawodów deficytowych, czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego. Wśród zawodów nadwyżkowych największy odsetek stanowią również zawody na poziomie wykształcenia zawodowego – nieco ponad 38%.

Tabela 7. Struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych według poziomu wykształcenia w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku.

poziom wykształcenia	zawody		
	ogółem*	deficytowe	nadwyżkowe
wyższe	22,7%	13%	30,3%
średnie	27,7%	27%	31,3%
zasadnicze zawodowe	49,5%	60%	38,3%
bez zawodu	0,1%	0%	0,1%
razem zawodów	100%	100%	100%
	704	160	99

* wartości dla zawodów: deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Spśród 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów aż 19, to zawody na poziomie wykształcenia wyższego i średniego.

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu równego zero).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
000000	Bez zawodu	0	219,1667	219,1667	0
724101	Elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0	6,1667	6,1667	0
244204	Politolog	0	4,3333	4,3333	0
247901	Specjalista administracji publicznej	0	4,1667	4,1667	0
321206	Technik ogrodnik	0	3,1667	3,1667	0
311590	Pozostali technicy mechanicy	0	2,8333	2,8333	0
244303	Filolog – filologia polska	0	2,5	2,5	0
311209	Technik ochrony środowiska	0	2,5	2,5	0
311916	Technik transportu kolejowego	0	2,3333	2,3333	0
214706	Inżynier inżynierii materiałowej	0	2,1667	2,1667	0
725108	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	0	2	2	0
744304	Obuwnik przemysłowy	0	2	2	0
913206	Salowa	0	2	2	0
611104	Rolnik upraw polowych	0	1,8333	1,8333	0
723302	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0	1,8333	1,8333	0

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku (według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu różnego od zera).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka podaży siły roboczej	
311502	Technik mechanik	0,1667	31,8333	31,6667	0,0052
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,1667	6,8333	6,6667	0,0244
244104	Pedagog	0,3333	9,3333	9	0,0357
241915	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,1667	3,5	3,3333	0,0476
341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	1,5	25,8333	24,3333	0,0581
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,1667	2,5	2,3333	0,0667
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	0,1667	2,3333	2,1667	0,0714
723301	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0,1667	2,1667	2	0,0769
241102	Ekonomista	1,1667	14,8333	13,6667	0,0787
412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	0,1667	2	1,8333	0,0833

346104	Pracownik socjalny	0,1667	2	1,8333	0,0833
244105	Socjolog	0,3333	3,8333	3,5	0,087
724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,8333	8,5	7,6667	0,098
244401	Psycholog	0,1667	1,6667	1,5	0,1
242904	Prawnik legislator	0,1667	1,6667	1,5	0,1

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

W porównaniu z końcem roku 2007, wśród zawodów deficytowych o wysokim wskaźniku intensywności deficytu zawodu oraz znaczącym deficycie podaży siły roboczej znajdowały się zawody robotnicze: kierowca operator wózków jezdniowych (833401), monter izolacji budowlanych (713401), pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (932190), monter kadłubów okrętowych (721401), telemarketer (341504).

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku (przy zarejestrowanych bezrobotnych).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	25,3333	0,1667	-25,1667	152
713401	Monter izolacji budowlanych	7,1667	0,1667	-7	43
712402	Monter nawierzchni kolejowej	6,6667	0,1667	-6,5	40
832201	Kierowca autobusu	12,1667	0,3333	-11,8333	36,5
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	18	0,5	-17,5	36
724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	14	0,5	-13,5	28
741103	Rozbieracz-wykrawacz	4,6667	0,1667	-4,5	28
721390	Pozostali blacharze	3,8333	0,1667	-3,6667	23
712204	Zbrojarz	14,5	0,6667	-13,8333	21,75
241911	Specjalista do spraw konsultingu	3,5	0,1667	-3,3333	21
131301	Kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	3,3333	0,1667	-3,1667	20
341201	Agent ubezpieczeniowy	3,3333	0,1667	-3,1667	20
828202	Monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	3,3333	0,1667	-3,1667	20

712401	Brukarz	9,6667	0,5	-9,1667	19,3333
722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	2,8333	0,1667	-2,6667	17
913211	Sprzątacze pojazdów	2,8333	0,1667	-2,6667	17
241904	Kontroler wewnętrzny	2,6667	0,1667	-2,5	16
713302	Tynkarz	2,6667	0,1667	-2,5	16
421102	Kasjer handlowy	28,6667	1,8333	-26,8333	15,6364
713203	Posadzkarz	5	0,3333	-4,6667	15

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

Tabela 11. Ranking zawodów deficytowych w Dąbrowie Górniczej w I półroczu 2008 roku
(przy braku zarejestrowanych bezrobotnych).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna			wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
		liczba ofert pracy	liczba zarejestrowanych bezrobotnych	nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	67,6667	0	-67,6667	MAX
721401	Monter kadłubów okrętowych	20	0	-20	MAX
341504	Telemarketer	11,6667	0	-11,6667	MAX
235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	10	0	-10	MAX
811102	Operator koparek i zwałowarek	7,5	0	-7,5	MAX
712190	Pozostali murarze i pokrewni	6,8333	0	-6,8333	MAX
713802	Monter rurociągów okrętowych	6,6667	0	-6,6667	MAX
712390	Pozostali cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	6,1667	0	-6,1667	MAX
817101	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	5,8333	0	-5,8333	MAX
828104	Monter maszyn i urządzeń okrętowych	5,8333	0	-5,8333	MAX
413190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	5,5	0	-5,5	MAX
711190	Pozostali górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	5	0	-5	MAX
823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	4,8333	0	-4,8333	MAX
511301	Pilot wycieczek	3,5	0	-3,5	MAX
712904	Monter rusztowań	3,3333	0	-3,3333	MAX

źródło: dane PUP w Dąbrowie Górniczej

3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- Na koniec I półrocza 2008 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła niewiele ponad 5,3 tysięcy (spadek o ponad 1,5 tysiąca osób w porównaniu z końcem 2007 roku), z czego nieco ponad 61% stanowiły kobiety (minimalny wzrost w porównaniu z końcem 2007 roku),
- Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – podobnie jak w końcu 2007 roku - stanowią osoby bez zawodu (24,6%),
- W I półroczu 2008 roku zarejestrowano 6380 ofert pracy,
- Największe zapotrzebowanie dotyczyło zawodu „Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 932190” (ponad 6% wszystkich zgłoszonych ofert). Chodzi tutaj przede wszystkim o stanowiska związane ze z obsługą linii produkcyjnych. Poszukiwany był również „Robotnik budowlany - 931301” (ponad 4% wszystkich ofert pracy),
- Tylko 3,2% ogólnej liczby bezrobotnych stanowili absolwenci szkół lub uczelni (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki),
- Największą grupą absolwentów (osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) są osoby bez zawodu (ponad 48%),
- Spośród 506 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w Dąbrowie Górniczej na koniec I półrocza, dla 83 wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%,
- Na podstawie wygenerowanych danych zidentyfikowano 303 elementarne grupy zawodowe oraz 704 zawody/specjalności,
- W 72% (506) zawodów wystąpiły rejestracje bezrobotnych, natomiast w 56% (393) zarejestrowano oferty pracy,
- Zawody deficytowe stanowiły 23% wszystkich zawodów,
- Najbardziej deficytowymi zawodami są: kierowca operator wózków jezdniowych (833401), monter izolacji budowlanych (713401), pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (932190), monter kadłubów okrętowych (721401), telemarketer (341504),
- Zawody nadwyżkowe stanowiły 14% ogólnej liczby zawodów. Wśród nich największą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby bez zawodu,
- Zawody wykazujące równowagę nie wpływające na zmiany na rynku pracy stanowiły 63% wszystkich zawodów. W 72% tych zawodów odnotowano w badanym okresie pojedyncze rejestracje bezrobotnych przy całkowitym braku ofert albo odwrotnie, pojedyncze rejestracje ofert pracy przy całkowitym braku bezrobotnych,
- 60% zawodów deficytowych czyli poszukiwanych na rynku pracy, to zawody na poziomie wykształcenia zasadniczego zawodowego.